

Vlaanderen
is wetenschap

**INSTITUUT
NATUUR- EN BOSONDERZOEK**

**GELEERDE LESSEN UIT PRAKTIJKVOORBEELDEN IN VLAANDEREN
“NATUUR EN ZORG”
ACTIE-ONDEZEOEK**

**Ilse Simoens
Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek**

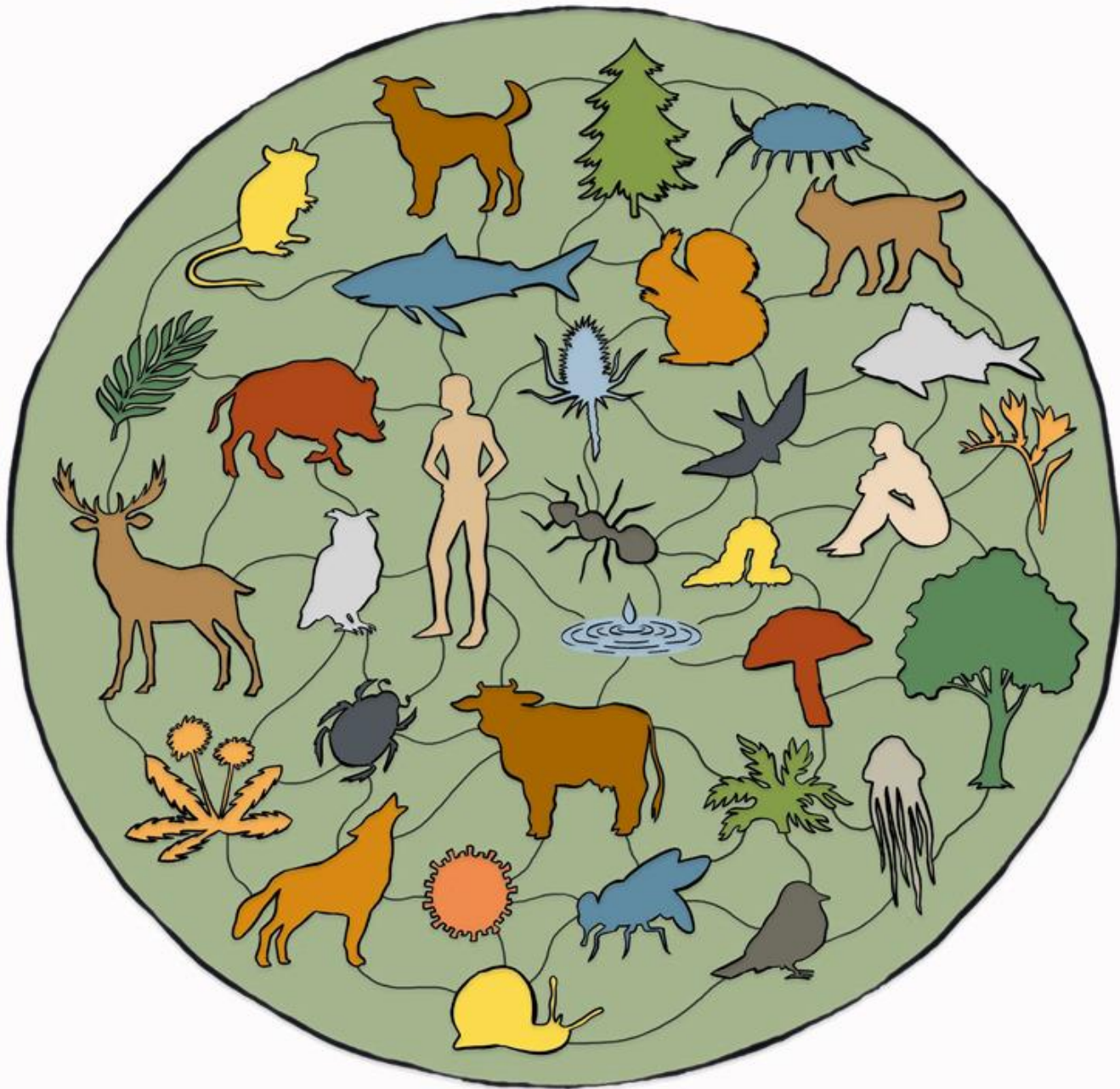
WAT WETEN WE?

- Contact met de natuur is noodzakelijk voor ons algemeen welzijn.
- Ook voor mensen die (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen
  - In contact met ons natuurlijk ritme.
  - Personeel in contact komen met ziektes en problematische situaties.
  - Mogelijkheid tot zelfreflectie en gedragsverandering.

WAT WETEN WE?

WAT WILLEN WE WETEN VAN ZORGCENTRA DIE NATUUR BETREKKEN IN HUN WERKING ?

TERUGBLIK
SUCCEFACTOREN
KNELPUNTEN

TOEGANKELIJK GROEN
en
ACTIVITEITEN
en
DOELGROEPEN

BIODIVERSITEIT

AANBEVELINGEN

HOE PAKKEN WE DIT ONDERZOEK AAN ?

ACTIE-ONDERZOEK

TERUGBLIK: SUCCESFACTOREN EN KNELPUNTEN

- Nood of opportuniteit
- Initiatiefnemers
- Doel? Welke doelgroep(en)/
biodiversiteit
- Draagvlak
- Brede communicatie

TERUGBLIK: SUCCESFACTOREN EN KNELPUNTEN

Praktische en technische
ondersteuning/samenwerking

- Vroegere contacten: RL, ANB, VLM, Natuurpunt, ..
- Nood aan bemiddeling
- Nood aan inhoudelijke ondersteuning en concretiseren van ideeën

TERUGBLIK: SUCCESFACTOREN EN KNELPUNTEN

Knelpunten:

- Hygiëne, financieel, onderhoud, tekort aan kennis, toezicht, geen tijd, artsen per prestatie betaald, witte werkkledij, te korte pauze
- Psychologische: wollig, zweverig, vaag..
- Planning, inrichting en onderhoud (participatief, uitbesteed)

TOEGANKELIJK GROEN/ ACTIVITEITEN / DOELGROEPEN

- **Toegankelijkheid** (fysiek en psychologisch) van nabije natuur.
- **Doelgroepen**
- **Activiteiten?** Therapie, ontspanning, individueel gebruik, georganiseerde activiteiten?
- Hoe actief en **regelmatig** wordt de groene omgeving gebruikt?
- **Extra's:** Delen met burens (bewoners, scholen, scouts, ander ZC.../)
maatschappelijke integratie en kennen van burens

TOEGANKELIJK GROEN/ ACTIVITEITEN / DOELGROEPEN

Motivatie tot regelmatig gebruik:

- Praktisch:
  - Voldoende tijd
  - Bewegwijzering/Info
  - Georganiseerde activiteiten met professionele ondersteuning
  - Medewerking in natuurbehoud/tuinieren
- Psychologisch
  - Anderen doen het ook
  - Maatschappelijk positief beoordeeld
  - Belang wordt algemeen aanvaard

TOEGANKELIJK GROEN/ ACTIVITEITEN / DOELGROEPEN

Waarneembare effecten meten?

BIODIVERSITEIT

Plaats van natuur, biodiversiteit en ecologische processen in dit verhaal

- Natuur?
- De relatie tussen de biodiversiteit en menselijke gezondheid?
- Gebruikte criteria bij aanleg: veiligheid, toegankelijkheid, inheemse soorten, landschapselementen, ecologische processen, onderhoud.

AANBEVELINGEN

Draagvlak verhogen via:

- Kennis/ervaring opbouwen: studiedagen, seminars, kennis in de opleidingen opnemen, ervaringsgerichte dagen organiseren
- Lerende netwerken opzetten
- Lokale samenwerking tussen verschillende instanties stimuleren wat leren stimuleert en enthousiasme in project behoud.
- Ruimte/tijd maken om het als een gedragen project te laten groeien, spanningsvelden observeren, analyseren en samen aanpakken

AANBEVELINGEN

Draagvlak verhogen via:

- Kennis binnen de ZC opbouwen en niet te veel uitbesteden.
- Gemeenschappelijke doelen zichtbaar maken
- Nood aan bemiddeling om contacten te maken
- Nood aan inhoudelijke ondersteuning en concretiseren van ideeën
- Overzicht van gelijkaardige projecten met contactmogelijkheid
- Geen prestigie projecten van willen maken
- Ook inzetten op activiteiten en niet enkel op inrichting om verschillende ervaringen mogelijk te maken.

VRAGEN AAN JULLIE

- **Wat herken je in wat hier verteld werd?**
- **Waar kan je je niet in vinden?**
- **Wat vind je belangrijk om verder op in te zetten?**
- **Wat kwam niet aanbod en vind je belangrijk om aandacht te krijgen?**